

Gegevensverstrekking uit de GBA

door de NVVB

Naar aanleiding van uitspraken van de Raad van state in juli 2004 heeft een aantal gemeenten de conclusie getrokken dat verstrekking uit de GBA aan advocaten niet langer meer is toegestaan. Volgens de NVVB is verstrekking aan advocaten binnen de grenzen van de Wet GBA echter wel dege-lijk toegestaan.

De NVVB geeft door middel van onderstaande nieuwsbrief, ook te vinden op www.nvvb.nl (nieuwsbrief nummer 2-2005), tekst en uitleg aan haar leden.

UITSPRAKEN RAAD VAN STATE

Op 7 juli 2004 heeft de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State een viertal uitspraken gedaan over de verstrekking van gegevens uit de GBA op grond van artikel 98 Wet-GBA (zie ook *B&R* 2004, blz. 296). Uit de uitspraken blijkt dat het uitbrengen van een dagvaarding of het betekenen van een buitenlands vonnis alleen door een gerechtsdeurwaarder kan worden gedaan. Daarom kan niemand anders persoonsgegevens verkrijgen voor een dergelijk doel. Dat betekent dat de verstrekking aan advocaten die in hun verzoek vermelden dat het doel is gericht tot het uitbrengen van een dagvaarding, moet worden geweigerd. Het betekent echter niet, dat een advocaat geen gegevens meer mag krijgen voor andere taken die voortvloeien uit zijn bij wet opgedragen taken.

DAGVAARDINGS- EN VERZOEKSCRIFTPROCEDURES

De meeste gerechtelijke procedures worden ingeleid door een dagvaarding, maar er zijn ook gerechtelijke procedures die worden ingeleid door een verzoekschrift. In verzoekschriftprocedures wordt geen dagvaarding uitgebracht door een gerechtsdeurwaarder, maar wordt het verzoek met de onderliggende bewijsstukken en andere documenten rechtstreeks gestuurd naar de rechtbank. De griffier van de rechtbank roept vervolgens de verweerder (of gerkwestreerde) op. Om te kunnen voldoen aan het vereiste van de rechtbank dat alle benodigde documenten bij het verzoekschrift worden gevoegd, zullen

in veel gevallen gegevens nodig zijn uit de GBA. Voorbeelden van verzoekschriftprocedures zijn procedures voor echtscheiding, alimentatieverzoeken, omgangsregelingen, ontkenning vaderschap, adoptie, maar ook voor een faillissementsaanvraag of voor het leggen van beslag op goederen.

Maar ook in het geval dat een gerechtelijke procedure wordt ingeleid door een dagvaarding, zal de advocaat soms over gegevens uit de GBA moeten beschikken. In veel situaties moet een persoon in gebreke worden gesteld vóórdat er een gerechtelijke procedure wordt gevoerd. De rechtbank stelt daarbij als eis dat de ingebrekestelling de persoon in kwestie heeft bereikt, met andere woorden, de ingebrekestelling moet worden opgestuurd naar het juiste adres. De dagvaarding zelf wordt uitgebracht door de gerechtsdeurwaarder, dat mag een advocaat niet doen.

UITVOERING ALGEMEEN VERBINDEND VOORSCHRIFT

De advocaat is zowel in dagvaardingsprocedures als in verzoekschriftprocedures bij wet bij uitsluiting aangewezen tot het optreden namens partijen. Bij het voorbereiden en het voeren van een gerechtelijke procedure is sprake van een algemeen verbindend voorschrift (AVV).

Uit jurisprudentie blijkt dat aangenomen mag worden dat advocaten met de aan hen verstrekte gegevens zorgvuldig omgaan. Doen zij dat niet, dan zijn zij strafrechtelijk en tuchtrechtelijk aansprakelijk. Als een advocaat in zijn verzoek tot inlichtingen uit de GBA als doel vermeldt dat het nodig is voor het voeren van een gerechtelijke procedure, dan kunnen de benodigde gegevens in principe worden verstrekt. Een nadere motivering voor het verzoek is niet noodzakelijk.

GEHEIMHOUDING

Wanneer advocaten gegevens vragen en het blijkt dat de gegevens een persoon betreffen die geheimhouding heeft aangevraagd, dan is het noodzakelijk dat verantwoordelijke voor de GBA een afweging van belangen maakt. Daarvoor moet de advocaat in zijn/haar verzoek duidelijk als doelomschrijving opgeven welke

gerechtelijke procedure het betreft en wie hij/zij verdedigt. Als dat in het oorspronkelijke verzoek onvoldoende duidelijk is aangegeven, dan zal aanvullende informatie bij de advocaat moeten worden opgevraagd. Vervolgens wordt de procedure die volgt uit artikel 102 Wet GBA gevolgd. Zie hiervoor ook *Burgerzaken en Recht* 1997, pagina 242 e.v.

VERSTREKKING AAN RECHTSKUNDIGE ADVISEURS

De groep van rechtskundige adviseurs (lees ook incassobureaus en juridische adviseurs), dus (rechts)personen die geen advocaat zijn, stellen zich op het standpunt dat zij – net als advocaten – gegevens uit de GBA nodig hebben voor een gerechtelijke procedure. De Afdeling Rechtspraak van de Raad van State heeft nog geen expliciet algemeen oordeel kunnen geven over de vraag of rechtskundig adviseurs uit hoofde van hun functie recht hebben op gegevens uit de GBA.

Onder andere de bestuursrechter van Breda (11-05-2004,03/1284) en de Utrechtse bestuursrechter (14-10-2004, reg.nr. SBR 04/1664) komen wél tot de conclusie dat rechtskundig adviseurs geen recht hebben op gegevens uit de GBA op grond van artikel 98. De Utrechtse bestuursrechter oordeelde met name dat rechtskundig adviseurs zich van advocaten, gerechtsdeurwaarders en faillissementscuratoren onderscheiden doordat zij geen wettelijk geregelde waarborgen kennen hetgeen voor de beoordeling van belang is om te worden aangemerkt als degene die 'uit hoofde van beroep gewoonlijk met gerechtelijke werkzaamheden is belast'.

ERVARINGEN

In totaal hebben 21 mensen gereageerd op de oproepen in de Orde van de dag en het Advocatenblad om problemen met het verstrekken van GBA-gegevens te melden. Deze reacties zijn meegenomen in het overleg met de NVVB. Inzenders worden bedankt voor de genomen moeite.

(LW, Orde-redacteur)